Byxii oronuudai proletaarinar negedegtii!

URIAAD-MONGOL YNEN

OLBOONOI KOMUNIIS (BOLЬŞEVIIG) PAARTIIN URIAAD OL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBEI GYISEDXEXE MITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

(2040) | 1937 onoi JANVAARЬ 9 | Sen 5 myn.

Tyvaa Arad Respyyblikiin Baga Xuralai arbanaimadugaar seessiin telegraama

Ispaaniiin faşiistnuud sunzuurigyi deeremşelgiin jabadal gargaza, soveedai «*Komsomool*» teploxoodii uhanda şingeehenei tuxai medeeselii sonosood, Tyvaa Aradai Respyyblikiin Baga Xuralai arbanaimadugaar seessi bolbol gynjixe gaşuudahanaa SSSR-ei zasag ba araduudta medyylne. Ispaaniiin faşiistnuud ba tedeneişine imperialiis daiji yydxegşe—xamaatanainь deeremşelgiin soxolto manai oronoi arad niitiindunda proteestolxo ba teşe jadaxa yzelii orjoluulba. Olon ulas xoorondiingoo erxiiji xamagaalza, SSSR bolbol ispaaniiin faşiistnuudii xariuusalgada xabaaduulan şadaxa beze gezeseessi naidana.

Araduudai naran ba zargal myn bolxo SSSR mandatugai!

Şuhata daiji yydxegşed bolxo faşiistnuud ygei bolog!

AGITAACA YRGENƟƟR JABUULXA

...linai Konstituuca bol — ...oronoi yndehen xuuli ...oveed demokraatiiin yzeg-... badaralta, byxii graaz-...dta hunguuliiin erxe ygei-...şine joho gurimaar hun-...jabuulxa bolhon — ede ...uşarnuud bol, oloniitiin ...nebterelgiin xydelmerii ...dgyi yrgenөөr tabiza ja-...i paartiiin ba soveedei ...izaacanuudhaa erize bai-...yxer *Staalin* Soveeduudai ...olboonoi Onso VIII Xurai ...xehen elidxel soogoo agi-...n xydelmerii saizaruulxii ...şalan zaaxa zuuraa:

...Xerbee aradzon ende ten-...daisan xynyydii hungaad ...bal, tere xadaa manai agi-...can ...ydelmeri garhaa gar-...ja... muugaar tabigdaha-... temdeg bolxo ba bidener ...e gutamşag nere zyyxe ...getei bolxobdi, xerbee ma-... agitaacan xydelmeri bolь-...iig johoor jabaad baiba-...ь aradzon deede oorga-...udta daisan xynyydii tabi-...gyi baina. Iime tula, gemer ...genşexegyi, xarin xydel-...rilxe xeregtei bolno» — ...ze xelehen baina.

...muniis paarti bol azalşa ...dee xizaargyi avtoriteedtai, ...ed Xolboonoi araduud Kon...uciingaa 126-daxi zyil do-... Byxexolboonoi Komuniis ...i b... *«socialiis baidalii ...yylx... ba bexizyylxiin ty-...temesexe temeselde azalşa-...yryy otriaad»* myn ba *«azal... niitiinş, gyreneiş byxii ...nizaasanuudai udaridaxa ...xysen»* bolno geze bişehen ...a.

...ebeş manai paartiiin xizaar-...naidabaritai ba avtoriteed-...baihan deerehee, xarin my-...jyme geeşe өөrөө byteşexe ... agitaacan — niitiin xydel-...ii orxiooş xada bolno ge-... tobşol (viivod) xeze ogto ...o ygei. SSSR-te socialiiz-... xoişolongyi ilahaniinь, myl ...e anginuudai usadxagda-...inь, xydelmerişen ba tariaaşa ...hyr zabxalanta socialiis gy-renei baiguulagdahaniinь arsaan gyi gebeş, daisan etegeedyyd ygei boltoroo usadxagdaagyi şuu.

Angiiin daisanai ylegdel xog boguud, faşiizmiin agentuura—troocki-zinoovьjevtanai şaara şabxaruunuud ugluu toxoigoor xorgodozo ylеed, xoroto jabuulgaa hemeexeneer xeheer ba xynei sedxil hanaanda xuuşanai ylegdel baihaar uşarii martaza bolxogyi. Iimede hanaagaa amaruulxa jamarş yndehe baixagyi! Bolьşeviig heremze ba revoliuucan şunal manai byxii xydelmeride gol xuuli bolhoor ylene.

Imagtal mynөө, manai oron do xamagai demokratiis Konstituuciin abtaad baixada bolьşeviigiin agitaacii şine deede xemzeegeerenь jabuulxa xeregtei boloo.

Manai agitaaciin xysen — terenei ynen sexede baina. Zorilgoo gyiseexe revoliuucan şunalaaraa, mergen soxiltooroo, azalşanai tylmerdehen xursa asuudalnuudta oilgogdosotoi xysed xariuu ygelgeeree manai agitaaca xysetei jym. Bolьşeviig agitaaciin syrte xysii SSSR-ei Konstituucii ba nyxer Staalinai elidxelii yrgөөr oilguulxa jabadalda ba jirexe hungaltanuudta erxim kandidaadnarii hanaaşalxii xandaxa jabadalda menegeheer şiglyylen jabuulxa şuxala.

Agitaacii miitingeer, suglaagaar xizaarlaxa bişe, xarin yder byri, zonoigoo bolbosoroloi xemzeeji ba tedenei tabihan asuudalnuudainь şuxalii xaraada abza baigaad jabuulxa xeregtei. Zavood byride, kolxooz byride, zurgaan byride, paartkomoor bataiagdahan agitaatornuudai yrgelziin kaadra baixa johotoi. Agitaatornuudii şadabaritai, beledxeltei, niitede avtoriteedtai xynyydhee tomiloxo xeregtei. Agitaacan xydelmeride profsojuuzai, komsomooloi ba bişe niitiin organizaacanuudii xamaaduulxa şuxala.

Ulaan-Yde—Moskvaa

Oomsk oşoxo zamdaa

TATAARSKAJA, 4. (Manai tusx...i korrespondeenthoo felegraa...r abtaba). Janvaariiin 4-nei ygleenei 9 ça...sta, ÇAANA staan xyrze jirebebdi. BK(b) Paartiiin rajkomoi sekretaarь nyxer KOS...RAAUZE, rajoonoi gyisedxexe komiteedei tyryylegşe nyxer KOS...EN KOV, komsomooloi rajkomoj sekretaarь nyxer OOBYXOV g...g ...d tyryytei rajoonoi azalşad manai komaandii ugtaba. Manii ...taxaa kolxoozoi udaarnig-staxaanovtan staanca deere jirebe. ...yxovoi orkeestr baiba. Ene ugtalga bol, Soveed ulasai araduudai ...a dyygei bata bexi xelxiee xolboon, „KOMSOMOOLEC" geze tep...xoodii galdahan faşiistnuudai provokaacii esergyysehenii ba...mtalhan olon niitiin demonstraaca bolbo. Manai komaanda ...AANA deere 2 ç...as tuxai togtobo. Komaandiin jirehende zariuul...an ed eelelgen deere baibabdi.

Rajoonoi azalşadtai manai komaanda ton xyxiyy sengele...er uulzaba. Ene ugtalga. manai zorigii ulam erşeoxene. Hainaar ...tabanainь tylee rajoonoi xytelberilegşedte bajar xyrgenebdi.

Butanaajev.

Gryziinei iskyysstviin dekaada exilbe

Janvaabriiin 5-da Moskvaa goorodto gryziinei iskyysstviin dekaada exilbe. En... yder SSSR ei Gyrenei Akademiis Jixe Teaatr soo Tbiliissei ooperiin ba baleedai g y r e n e i teaart, Gryyziin A r a d a i rtiist A. Cycynava gegşiin xyteilberi doro „Syymerkii" geze anxa tyryyşiingee oop... xyzeg tabiba.

Ene zyzeg naadanda nyxed **Staalin, Moolotov, Kagaaooviç, Voroşiilov, Ordzonikiidze, Mikojaan, Antiipov, Mezlaayk, Dimiitrov, Beeri, Xryyşev, Bydiconnii, Kerzeencev** ...ilsaba.

Teaatrai zaal soo xyn zon lyyren. Tedenei dunda Moskvaadaxi deplomaad koorpysai gesyy..., teaatrai, myyzekiin, uranzoxioolşodoi, soveed xeblelei tylөөlegşed huulsaba.

Żyzeg naadaniinь jixe amzaltatai yngerөө, terenii xaraza huugşadta jixe xaluunaar xylieegdөө.

Naadanaigaa dyyrehen xoino, aniaatai şimeelei aliga taşalga bolhonoi xariuuda teaatrai kollektiiv sceene deere garaa. Artiistnuud ba naada xaragşad nyxer Staalin ba terenei oiriin xani nyxedte ovaaca xebe.

(TASS).

Sviookiin pooli deere staxaanovtanai xydelөөji yydxehen, mynөө Kiijevei xydөө azaxuin instityydei stydeent oordento nyx. Mariija Deemçenko.

Ynder deede urgasiin tylөө myriisөөji yrgen froontoor delgexe

Xydөө azaxuin Leeninei neremzete Akadeemiiin tariaanai seeksiin pleenymde xamaadagsadai yydxelgeer manai oron dotor deede urgasiin tylөө socialiis myriisөө jabuulagdaza exilebe. Zil byride 7-8 miliaard pyyd tariaa abdag bolxo gehen manai voozdь nyxer *Staalinai* loozungii bejelyylxiin temesel jabaza baina.

Ene pleenymei uriaalii manai respyyblikiin zarim MTS-d, kolxoozuud ba xydөө azalai erdem uxaanai xydelmerilegşed xyndeteigөөr xylieeze, ene myrii sөөde orolsobo. Zişeelxede: Alairai ba Agiin aimaguudai kolxoozniguud ba agronoomuud «1937 onoi tarilgiin urgasii 2 daxin jixedxexe, gektaar byxenhөө 20-25 ceentner, byri zarim uçaastaguudhaa 40-50 ceentner tariaa abxa» gehen ujalganuudii abba.

Iime ujalganuudii abhan kolxoozuud ujalgaa gyisedxexiin xemzeenyydii erşemteigeer jabuulza exilee.

Tariaanai urgasii deeşedxeze bolxonь, kolxoozniguudai өөhedeinь dyrşel deerehee eli xaragdana. Alairai aimagai «Gigaant» geze kolxooz (tyryylegşenь Miroonov Matvei Vasiilьjeviç) 1936 ondo gektaar byrihөө dundazergenь 20,9 ceentner tariaa abhan baigaa. Ene kolxooz zarim uçaastaguudhaa byri jixe urgasa abhan gebel: 92 gektaar şiniicehee gektaar byriiin 25 ceentner, 45 gektaarhaa gektaar byriiin 30 ceentner abhan; myn 25 gektaar oviooshoo gektaar byriiin 35 ceentner abhan baixa jym. Baha Kiirovei neremzete kolxooz (tyryylegşenь Popoov Andrei Matveejeviç) 20 gektaar şiniicehee gektaar byriiin 40 ceentner tariaa abaa. Ene kolxoozuud gazaraa hainaar bolbosoruulza, agroteexnikiin xemzeenyydii zybөөr jabuulza şadahan uşarhaa iime urgasa xuriaaza abba. Ene kolxoozuud azaxuigaa hainaar jabuulza baihandaa Byxexolboonoi viistavkada oşolsoxo boloo.

Iime kolxoozuud manai respyyblike dotor ysөөn bişe baibaş, deede urgasa abxa zorilgodo ene ton zaaxan duhal geeşe. Tiimehee, Byxexolboonoi myriisөөnei tug doro bygede kolxoozuud zagsaxa johotoi. Gebeş, mynөө deeree olon aimaguudai kolxoozuud eneen tuxai jyyş xeedyi huuza baina.

Respyyblike dotor tarilgiin beledxel ton xangaltagyi jabana. Mynөө xyrter yrehe xaalga dyyreedyi. Dekaabriiin 1-nei medeegeer gansaxan Tarbagatain aimag yrehee 100 proc. xaahan baina. Byxii respyyblike soo yrehe xaalga araixan 68,3 proc. gyisedxegdee. Straxovoi foondo oroidoo 50,1 proc yrehe seberlelge 35,6 proc., saha togtoolgo 25,7 proc., şibxe gargalga 9,6 proc., ynehe sugluulga 9,6 proc. gyisedxegdehen baina. Ilangajaa saha togtoolgo yni dyyrgegdeed baixa johotoi baigaa. Mynөө negeş aimag eneenii dyyrgeegyi, erximei aimag Xori 73,7 proc. adagai aimaguud Besyyr 1 proc., Selenge 4,7 proc. gexe mete baixa jym. Sag oşozo baina, ede aimaguud jyygee xylieene geeşeb?

1937 ondo deede urgasa abxiin tylөө Byxexolboonoi myriisөөde manai byxii kolxoozuud orolsozo, yrehe xaalgaa darii dyyrgexe, agroxemzeenyydii erxim hainaar jabuulxa ba maşiina zebsegee bolzortonь zahaxa, tarilgada jabaxa moridoo targaluulxa sagiinь tulaza jireheer yni boloo.

Paartiiin ba komsomooloi organizaacanuud ene myriisөөji tolgoilozo, niite kolxoozuudai dunda oilguulamziin xydelmeri jabuulxa ba tyryy kolxoozuudai, tyryy xynyydei dyreşelii xalan abza, deede urgasiin tylөө xydelөө ba yydxelnyydii emxidxen xytelberilexe johotoi.

Deede urgasa abxiin tula socialiis myriisөө — Staalin Konstituucada erxim xariuu myn.

Ż. P.

Bybi oromnai Staalinai Konstituucii haişa

„ZOLTOI ZALUUŞUUL GEEŞET DAA“...

Ulaan Ydiin paravooz-vagoonoi zavoodai klyyb-teaatrai jixe zaal soo Soveeduudai Byxexolboonoi VIII Xuralai delegaad, paartiin Mozkomoi sekretaarь nyx. M. N. Jerbaanovai toosooto elidxel sonosxo geze xylieeze huutarnai, zaal-i yyden neegdeze, nabtarşag bejetei, baga zerge byxeter boihon niurgatai, sahan sagaan haxaltai, xalzanşag buural tol goitei, doriuun janziin ybegei orozo jirebe. Xoohon zaalii nege ergildeze xaraad, jixe gai xahan janzatai, tolgoigoo xydelgeheer manai xazuuda dytelze jireed:—Ene jyn bolo geeşeb, xynyyd jyynde ygei geeşeb? — geheer bidentei zergeleze huuba. Bide mende amaraa xelseed:—Mynөө 5 çaas xaxad bolzo baina, suglaamnai 7 çaasta geze zarlagdaa hen le geze xelexedemnai:—ybegezөөl huud geed:—7 ç a a s gez jynbe, ene b o l x o o baihan s u g l a a m n a i sag bolzor xylieeze gertee h u u x a a r bişe sglhaan geze hananalbi; Staalinai Konstituucii bejelөөe batalalsahan Mixei Nikolaajeviçiin toosooto elidxel sonosxob geze hanaxadaa, gertee baiza huuza jadaad xyrz jirebe geeşe gyb—gebe.

Enenhee ulamzalaad, Fiodor Nikolaajeviç Sinkeeviç bidende xөөreheniinь:

Bi 78 nasataib. 7-8 nahanhaa, medee orohon saghaa xoişo ene xyrter yzexiiş vzөөb, duulxiiş duulaab; tiigeed, nahan soogoo bэxaa xanataraa bajarlahamni 1936 ondo baiba Ergyi, şylөөgyi urdanai baidalii beje sedxileeree yzөөgyi zaluuşuud minii bajarii xysed oilgoxo gy daa, ygei gy... Arad geeşө aduuhan „erxetei“ jab han jym daa minii yjiin az-işan. Staalinai Konstituucaar batalagdahan iime jixe erxe sylөөtei bolxobdi geze urdanь zyydendeөş oroogyi xa. Iime erxenyydeer arad zonoo xangahan xuultai, manai sociaiiis gyrenhee bişe, jamar gyren xaan baixab? Ygөl! Baixagyi! Bi urdan, zaluu nahandaa, xara baabgailig xysetei, şadaltai jabaxadaa, yderei 50 myngen xylehetei xyn—bajaşuudai nogool bolzo jabaa hem. Ger bairagyi baihanhaa ailai taxiaa gaxainuudaar zergelze, şara holoomo deere xebteze, hyniin sagii yngergedegeige ylөө, tere ailaigaa tylieejiinь beledxeze, uhiinь zөөze, geriinь ugaaza ygegşe hem. Mynөө 78 nahataişhaa exe orondoo tuhatai xydelmeri xeze, exe oronoigoo tylөө xydelmerileze jabanab. Urdanь zobodogoo hanaxadaa uiladhaш xvredeg, mynөөnei zargaltai baidalhaa beje sedxelni zaluu şingi boloo anxai. Buriaadai gigaant PVZ-ei instrymentaalin ceexiin maaster bi modo xataalgiin masterskoiji erxildeg bi. Hara byride 600 garan tyxerig salin abagşab.

Namaiji, ybegerөөş xydelmeriee orxizo amarxa h n şi geze zarim xynyyd xeledeg jum. Xydelmeri xexeer şeneetei şadltai xadaa xydelmerileze jabahuub daa geze xelegşeb; azal xexegyi aman jabaxada n ajagyi, eşexebter şingi hanagdaxa jyme le. Şydegyi le dutuutai aa bezeb, xyнh-e dutuu xydelnegyib geze hananxaib. Minii xytlberileze jabahan xojor brigaada sooxi dyş ed xynei yiledberiiingөө noormonuudii dutuu dyyrgexэinь yzөөgyib, bygedөөrөө şaxuu staxaanovtan jym.

L e e n i n e i BK(b) P-iin geşvynei xyndete nerii 1905 onhoo xoişo xiregyi hainaar nөөlvylze ja aa xaлaa, mynөө bolgood, xygşerөөb geed bolixogyimni soxom beze.

Taanar—soveed zaluuşuud jixe le zargaltai yje sagta tyrөөd, komuniis johoor xymyyzeze jabana geeşet. Minii zaluuxan taanarai tuxai jabaxada tere yjiin zaluuşuul, amarxa sengexe erxegyi, faabrig zavoodoi uitan noiton xaraxii ceexenyyd soo yder haa yder, hyni haan hyni hete şabtө xydelmerileed, egөө hyylsiin toosoon lo, olohon olzoş baixagyi, x ri zaluu hэixan bөlenyydee toxir taxir, ylge halaga, ylge myse dutuutai bolgozo arxi kaarta, alalsaa xudalsaanhaa bişii medeeregyi bolzo dyyrөdeg agşa h n. Taa zaluuşuud. tanai aba eziinerei ulaan şuhaa uradxaza olgohon xizaarlaşagyi jixe erxe, baragdaşagyi vrgen perspegtiivetei b lood baixada, ede erxii, nen tyryyn Staalinai Konstituucada altan ysegeer bişegdehen erdemde huraxa erxii ugtanь xyrter edlexe johotoi ta. Erdemde huraad baixadaa taanarş, olohon erdemee Leenin—Staalinai paartiin xeregte zoriuulxatnai soxom şuu.

Bi gurban xyygeteib. Jixe x y b y y n — Alegsaandrni BK(b) Paartiin geşyyn, matemaatig—professoor jym, baga xybyyn—Miişamni komsomool, ene zavoodoi TEC-ei (Teploelektrocentraalei) tyrbo maşiniin maşiniist jym. Edener Staalinai Konstituucada bişegdehen xydelmerilexe erxii edleze jabanad. Yxin—Liyybamni—pioneer, uran haixanai hurguulida hurza myn ene Konstituucada bişegdehen erdemde hurxa erxe edleze jabana . . . geze xөөreheer baitariinь teaatrai jixe zaalaar suglaaşan dyyrze suglaan exilee hen.

D. D. Dorziin.

Edieexooloi zyil i şinzelexe institytydei Zakavkaazai staanca boi zerlig jaabloko ba mand r g g.z xylavydhee şyyhiinь abazo şinzeze dyyr ehen baina. Zurag deere: Loboraant nyx. Koxaaь sirii geze ergasiin syyhe siguen yzeze baina. (SOJUZFOTO).

Azalaigaa b... deeşelyy...

Zide. Dersetein so... gen niite azalşad b... huudal Byxexolboo... VIII Xuralai batalh... nai şine Konstituuca... saza, ton jixeer b... aradai voozis aguu... linda bajarii xyrgeb...

Ime demokratiis h... stituucatai bolhon... bajarlaza, somonoi... şad ool, azal xydel... bytөөsii ba şanarii... şelyylxebdi geze m...

Staalinda

Bөөxon Buriaad... byleg dotor nyx. Sta... xelтei ba şine Kon... tanilsaxa suglaanuu... byri, hurguuli by... baina.

Kolxooznguud, al... şad Konstituucii... aguu jixe voozdь ny... linda bajarii xyrge...

Ujalganuudii...

Xori. Xoriin som... sad. Byxexolboonoi... Xural deere xelen... linai elidxeltei ba şi... tuucatai tanilsaza, t... saaxatai xamta, xoiş... xydelmeridөө staxa... deleeji, socialis ... udaarnigsalgii yrg... regleze byri hainaar... geer azalaa xexe... ujalganuudii abba.

1937 ondo mal azalaa byri hainaar xygzөөxe

SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedei tyryylegşe nyxer *Moolotov* bolbol 1936 onoi janvaariin 27 yder Moskvaa gootodto Kreemliiin jixe Ordon soo buriaadmongoloi delegaacatai uulzaxadaa xelehen yge soogoo «Buriaad-Mongol respyybiikiin xamagai jixe azaxuin asuudal xadaa mal azal geeşe. Buriaad-Mongol respyyblike 1935 onoi mal azalai gyrenei tysebii aduun deereş, eberte mal, xoni jamaan ba gaxai deereş gyisedxexe tediigeer dyyrgee bişe, xarin ylyyb şelen gyisedxehen baina. Gebeş, enenь byri xolo dutuu geeşe. Bide bolbol өөdelexiin zybxen exiii haja yzeze bainabdi, Buriaad-Mongol respyyblike mal azalai talaar ogto yzegdeegyi ydese, urdanь ogto hanagdaagyi ydese gargaza xangaxa johotoi» gehen baigaa.

Mal azalai talaar 1936 on boi bol nyx. *Moolotovoi* tabihan ene zorilgii gyisedxexe loozung doro yngerhen baina.

Ene tyyxete 1936 onoi dyngyydhee xelexede: 1-dexinь — өөhediingөө xydelmeriin şanaraar staxaanovtan geze nerelegdemeer mal azalai kaadra olon bolhon; 2-doxinь — malai too tolgoinь olon bolhon baina. Ene bol mal azalii xygzөөxe gyrenei tysebei gyisedxelii xangaxahaa gadna, byri ylyy garna; 3-daxinь — kolxoozniguudai ymsiin medelei mal byri olon bolhon; 4-dezinь — malai yylter byri haizarahan ba mal azalai produukcenь deeşelehen baina.

Mal azalai erxim xynyyd, staxaanovtan bolxo, oordento nyxed *Erdeniiijiva Dolgorzab, Aticonov Aleksaandr Andreejeviç, Miasnikoova Agaafьja Grigorьjevna Boolotov Babuu, Arzuutova Marija Ivaanovna* ba busadii manai respyyblike dotoroo duulaa medeegyi xyn baigaagyi beze daa.1935 on soo iime erxim xynyyd, staxaanovtan vsgenseg baihan aad, yngeregşe 1936 on soo iime xynyyd ygei kolxooz, feerme, brigaada geze baixagyi bolhon baina.

Eneende zişee bolgozo xelebel:—M-Şiberei aimagai Leebedevei neremzete zolxoozoi xoninoi tovaarai feermiin erxilegşe nyx. *Voloodin Mojsej* gegşe 1936 ondo 303 tolgoi xonidhoo 420 xurьga abaa Ene xadaa 100 xonidhoo 139 xurьga abhan bolno. Myn, nege xoninhoo 1,5 kilograam nooho abxa tysebtei baihanaa, dunda zergenь 2 kilograam nooho abhan baigaa.

Baha, ene kolxoozoi gaxaişa nyx. *Çyn-Çan-Ji* gegşe 3 nahatai eme gaxaiji 2 hara soo amidiinь şignyyrei 275 kilograam tataxa boltor şaxahan baixa jym. Myn ene nyxer 5 eme gaxai xaruulhahan baigaa, endehee 50 porşoonxo abza, bygediinь gaxai bolgohon baina.

Ene kolxoozoi haalisan nyxed *Kravcoova, Pavlyyckaja, Fetiisova* ba busad tugalai xoro xo, yxexe jabadalii yndeheeгeнь ygei bolgohon baina.

Myn aimagai «Komsomool» geze kolxoozoi gaxain tovaarai feermiin brigaada (brigadiiranь nyx. *Badmaajev)* byxeli brigaadaraa staxaanovtan, 1936 onoi dyn bagşaalaxada eme gaxai byxenhee 3.500 tyxerig olzo oroxo baiba. Ene brigaadiin geşyyn nyx. *Sandakoov* xaruuhalza baihan gaxainuudhaa dunda toogoornь gaxai byxenhee 16 porşoonxo abhan, byri nege gaxaihaa 22 poroşoonxo abza ten zeegee.

Selengiin aimagai-«Bolşeviig» kolxoozoi xoninoi tovaarai feermii erxiiegşe nyx. *Çerepaanov Fioodor* byxii eme xonidoo narin noohoto xusada tabiza, byxii hyregөө metiis bolgohon usan rhaa xonidoo jixe aad, haixan noohotoi bolgozo, xonin byxenhee 3,8 kilograam nooho abhan baigaa. Eneegeeree kolxoozdoo 64.000 tyxerig olzo oruulhan baina.

Myn aimagai «Manai şadal» geze kolxoozoi haaliişa nyx. *Rinçiinova* 4 zilei xuxasaa soo negeş tolgoi tugal xoroongyi 60 tugal mal bolgohon baigaa. 1936 ondo 22 yniee xaruulhalza edenhee 23 tugal abza, sym mal bolgoo.

Iime zişeenyydii xelexe boloohaa baragdaşagyi. Ene deere xelegdehenş zişeenyydhee 1936 on soo mal azal deere staxaanovtanai xydelөөnei xer zergeer delgereze jirehenь eli xaragdaxa baina.

Mal azal deere staxaanovtanai xydelөөntei sexe barisaatai barimta xelexede;—1936 onoi ijyynь harada malai too tolgoin byridxel jabuulaad, 1935 onoi ijyyniiin byridxeltei zişeelzeyzexede, aduu morinoi too tolgoi 33 proceent, eberte mal 14,1 proc. xonin 20,4 proc., jamaan 20,9 proc., gaxai 4,2 proceent olon bolhon baigaa. Eneen deerehee baisaaxada, 1936 on soo manai malai too tolgoi jixe le teempeer urgahan baina.

Kolxoozniguudai ymsedөө maltai bolxo xereg 1936 on soo jamar baigaab gee jym haa, 1934 ondo 1 0 0 ail ymsiingөө medelde 196 tolgoi eberte maltai, 91,7 tolgoi xonitoi, 15,8 tolgoi jamaatai, 59,2 gaxaitai baihanaa, 1935 ondo 238,7 tolgoi eberte maltai, 109,9 tolgoi xonitoi, 24,6 tolgoi jamaatai, 96,2 gaxaitai bolhonoo, yngeregşe 1936 onoi ijyynь hara soo 277,1 tolgoi eberte maltai, 135,8 tolgoi xonitoi 29,7 tolgoi jamaatai, 111, 4 gaxaitai bolhon baixa jym.

Malai yylter haizaruulxa, ene yndehen deere mal azalhaa garxa prodyykcii deeşedxexe tuxai xydelmeri 1936 on soo jamar teempeer jabaab gee jym haa, eneenii elirxeilemeer barimtanuudii xaruuija. 1935 ondo 7530 tolgoi eme xonid yylterte xusada tabigdahan baigaa, 1936 ondo 54.490 tolgoi xonid (7 daxin ylyy) hain yylterei xusada oruulagdahan baina. 1935 ondo 17.870 tolgoi ynieen yylterte buxada oruulagdahanaa, 1936 ondo 26340 tolgoi bolhon; myn gaxai 734 tolgo... 1.696 tolgoi bolhon...

Gadna, 1935 ondo... pyyblike ba mozonu... tyyxetei 520 tolgoi ... 400 tolgoi xoni asa... gaabdi, yngeregşe 19... 859 tolgoi eberte mal... goi xonin asaragdaa...

Manai respyyblike... hen 1936 on soo mal... zөөxe xeregtei bogo... ene tedii baina.

Gebeş, Buriaad mo... legaacatai Kreemlide... mal azalii xygzөөxe... *Moolotovoi* xelehen... gyisedxel bolxo xyd... xegdee geze bolxogy... gexede, 1936 on soo... deere manai olhon n... amzaltanuud bolbol... da nyxer *Moolotov*... zorilgonuudtai zişee... naş xyrxegyi zaaxa...

Mal azalii xygzө... deere 1936 on soo o... tanuudaa 1937 on so... xehee gadna, ene ar... xeden daxin jixe bol... go tabigdaxa johot... daa manai Buriaad-M... pyyblike teeşe paar... gai, aguu jixe *Staali*... gada erxim xariuu b...

A. V. P.

Avtrytiikinei foto (SOJUUZFOTO).

Odeesiin moziin, Nikolaajevskiin rajoonoi *Veegerei* neremzete arteelei osoaviaaxiimei organizaacada 250 kolxoozniguud too logdozo baina. Edenerei 23 kolxoozniguudani negedexi şatiin «Voroşiilovoi mergen buudagşa» temdegei noormo ba 2 kolxoozniguudiinь 2-doxi şatiin noormo ygehen, 12 kolxooznigudiinь PVXO-gei temdegei noormo ygehen baina. Buudalga-xiimiin Byxexoiboonoi xojordoxi myriiseende kolxoozoi komaanda erxim hain zişee xaruulhan baina. Ene komaandiinxid xeden rekoordnuudii baiguulhan baina: kolxooznig-darxan Jaaşa *Balaneenko* nege sekyynde soo protivogaaz ymesee, Veera Nikiitinaa protivogaaz ymeseed, 50-nai 46 oçkoo tudaa ZURAG DEERE: Nyxed Jaaşa Balaneenko ba Veera Nikiitinaa

Ispaanidaxi dainai baidal

Respyyblikiinxidei amzalta

Loondon, janvaarь. 6 (TASS). „Taajmsiin“ madriidai korrespondeentiin temdeglexenь, niislelhee urda tee zasagai seregyyd yimyyleeşedii tyribe. Vilьjaveerd şadar baihan xadiin xazuu ba myn Vilьjaveerdiin zarim xubiii ezelhen baina. Eneehee, Monsaneroes myrenei rajoonoi Valeensi orohon xaragii, myn tere şadarai tymer zamai şugamuud yimyyleeşedei garta oroxiin ajuulhaa garahan baina.

Hyylei ydernyyd şoo Saari ba Saragoossa xojoroi xoorondo jabahan zasagai seregyydei Alьmadronees (Sigyeeusehee urda tee 20 xilomeetrtei,xeden tosxonuud ba myn Atijeensi goorodii tere bagainь rajoontoigoor ezelhen tula Madriid goorod zyyn xoito talahaa ajuul ygei bolbo. Şiniiee ba aduuha malaar bajalig ene rajoonuud ezelegdeed baixadaa Madriidii ediee xooloi produuktaar xangaxa jabadal haizaraxa baina—geze myn korrespondeent medeesene.

Seregei dunda buhalgaan

Loondon, janvaarь 5. (TASS). „Nьuus kroniikliin“ medeesexenь, Ispaaniiin Marookkodo yimyyleeşedei marookkiin seregyydei dunda buhalaan bolzo exilbe. 200 marookkiin soldaaduud Sidisiida geze huurii ezelee, tedentei myn jivroopiinxid xamtarahan baina.Tyzeemcenyydei dunda xanaxagyi yzelii byri jixedxegyin tulda faşiistnar ene huuriigiinь xyreeleed baina. Tetyan goorodto jixe megdyy, byxii strateegiinь pyynktnyydie pylemleoduud tedxootoi baina gene. Ispaaniiin Marookkiin negen rajoondo vostaani xehen ugsaatan zon ba faşiistnarai xooroodo gar orolsoonoi baildaan boloo xa. Marookkiin xeden olon soldaaduud Francyyzai Marookkiin territoori oruu tergeden orohon baina.Yimyyleeşedei aarmida zonii xyseeree elsyylhen deerehee ene buhalgaan bolhon baina.

Respyyblikiin lioodçoguudii aplodismeentalan amarşalaba

Bilьbaao, janvaarь 5. (TASS). Bilьbaao goorod deegyyr yimyyleeşedei 9 boombodooşo samoliooduud ba 16 istrebiitelьnyyd yzegdexedenь, urdahaanь zasagai 8 istrebiitelьnyyd garza agaarai baildaan bolbo. Ende yimyyleeşedei 3 samoliood gemtebe. Yimyyleeşedei samoliooduud respyyblikiin lioodçoguudai mergeer buudahan homondo tudagdaza, gal ahaad gazarta unadag baiba. Goorodoi zon respyylikiin lioodçoguudii aplodismeentalaza amarşalaba.

* *

Valeensi, janvaarь 5. (TASS). Urda froontdo zasagai samoliood,yimyyleeşedei Valensyela, Kanajete de Los Torresei pozilcii boombodobo.Yimyyleeşed boombodolgohoo jixeer hyrdebe.

LOONDONOHOO BIŞEG

Jakov Dyyffi gegşiin nyx. Kabaarovta elьgeehen xydelmerigyişyydei ylesxelen poxoodii buulgahan zurag.

„TAA XYDELMERIDƟƟ DURATAI GYT!“

Selengiin uhan zamai traansport deere xydelmerileze baigaa inzeneer komsomool nyx. Kabaarov, Aangli gyrenei Loondon goorodoi bytiilkiin zavoodoi xydelmerişen Jakov Dyyffi gegşetei bişeg abalsadag baina.

Nyxer Kabaarovai bişehen bişegte aangliiin xydelmerişen Jakov Dyyffi gegşiin xariuusahan bişegii dooro xelebe bide. Jakov Dyyffi gedeg bişegtee: «endexi gazeednuud, Ispaaniiin zasagta SSR Xolboon buu zebsegyydii jixeer ilgene, mynөө yjede Soveed Xolboonhoo buu zevsegyydii aşahan jixe olon paraxooduud Ispaani oşoxoor garaad jabana geze bişene. Xerbee ene ynen geeşehaanь bi SSSR-te bajar xyrgeneb!...» geze bişehen baina. Xudal xuurmag ygenyydeer xyn zonii mexelexii oroldozo baidag faşiistnarai zarsa gazeednuud eelzeete xuuralgaa xehen baigaa beze. SSSR gyren gazaa teeşenь negeş buu zebseg gargaagyi, gargadags ygei, gargaxaş ygeinь manda eli baina.

Minii xyndete nyxer aa!

Bi ba minii bylener tanii amarşalna!

Bi tanai biseg ene yglө-gyyr abaad, jixeer bajarlanab.

Namda өөringөө foto dyri, Moskvaagai „Metroogoi“ ba „Solovei Soloovyşka“ geze kinoo fiilьmiin zuraguudii elьgehendetnai jixe bajar xyrgeneb.

Manai ende gadaadiin honinuudii, ilangajaa Ispaanidaxi dainai baidal tuxai ynen bodotooronь xelsedeggyi. Uşaranь xadaa endexi gazeednuud faşizmiin zarsa doro baidag, reakciin yzeltei jym. Mynөө yjede, endexi gazeednuud Ispaaniiin zasagta SSR Xolboon buu zebsegyydii jixeer elgene, mynөө Soveed Xolboonhoo buu zebsegyydii aşahan jixe olon paroxooduud Ispaani oşoxoor garaad jabana geze bişene. Xerbee ene ynen geeşehaan, bi SSSR-te bajar xyrgeneb!

Byxii faşiistnarta—yxel!

Troсkotondo—yxel!

Zinoovьev, Kaamenev ba bişenyydtei xamta Troocki alagdaagyi ylehende bi jixeer gemşeneb. Edener bultaaraa faşiistnarai, Giitlerei aagentnar baina şuu.

Bi tanaixinai stratosfeerada (agaarta deere) niidegşe lioodçoguud tuxai ba myn samoliooduud „Loos-Anzeloos—Moskvaa xyrter“ ajanda niidelge xehen tuxai uşaa hem. Mynөө yder, byxii zer zebsegtejee agaarhaa paraşuudnuudaar buuhan soveed ceregyyd tuxai kinoo fiilьme xaraбao. Ene bol jixe le honin, ynexeeree bajarlamaar baiba.

Tanda, endexi gazeednuudhaa abtahan zuraguudii elьgeleb. Ene zuraguud deere, xydelmerişed poliicanuudai urdahaa temeseze baihanii xaruul na. Ede xydelmerişed faşiistnarta zyrin bodohon baigaa. Ene demonstraacii poliicanar namnaza taraagaa hen. Jixe olon xydelmerişed tyrmede orohon ba şarxattahan olon zon bolniicada oroo. Komuniis paarti bol, poliicanarai ene aaşadaль xariuu bolgon baha nege demonstraaca emxidxexedenь, endende 15 mingan xyn xabaadalsaa, bygedeөrөө şaxuu ulaan tuguudii bariza jabaa hen.

Hyni bolxoloor, faşiistnar xedii xediigeeree jabazu goorodoi jevreinerei kvaartal oşozo, jevreinyydei gerei sonxonuudii tehe şidedeg, tedenei xyg şen zaluugai ilgaagyi soxidog baigaa.

Egee mynөөxen yjede xydelmerigyişyydei ylөsxelen poxood bolzo baina. Xydelmerigyişyyd gazar byrihee jireze, nege bol myng n zөөriin tu halamza aбxa ygei bol xydelmeri elxiin tylөө temesel xexe geze Loondon deere suglaraza jabanad. Ene poxoodii minii elьgehen ene zurag deere xarana bezei.

Ede gazeediin zuraguud tanii honirxuulxa gyy? Xerbee honirxomoor baigaa haanь bi yşөө oloor elьgeze baixab.

Ulaan-Yde goorodii tanai bi zyyn zygei nege le tosxon (dereevni) geze oilgodog baigaalbi, tanai bişeghee medexede ynexeeree mynөө yjiin şine goorod jym baina.

Taa өөreingөө xydelmeride duratai gyt?

Bi xydelmeridөө duragyib. Uşaranь xadaa, bi maşiiniin nege le xeregsel (çaastiuь) bol no şuu.

Bişegee dyyrgexeteee xamta daxiza xelexemni xadaa:

Fraankodo yxel!;

Ispaaniiin ardai zonoi sylөөte baidal mandatugai!

Tanai nyxer Jakov Dyyffi“.

XYDƟƟ BIŞEGŞED BIŞENE

598 tyxerigei gazeed zaxiba

Zide. Derestein somonoi „Ulaan Oktiaбrь“ geze kolxoozoi geşyyd, 1937 onoi janvaarь negenhee abxaar 598 tyxerigei eldeb gazeeduudii zaxiba. Ene xadaa aimagai poçtiin tahaghaa ygehen tysebii 178 tyxerigөөr ylyy gargan dyyrgehen baina.

Derestein bulzamar.

Miin 102 tyxerigei gazeed zaxiba

Zide. Dersetein somonoi Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi geşyyd, 1937 onoi exinhee abxaar miin 102 tyxerigei gazeed zaxiba.

Kolxoozoi xytelberilegşedei geşyydtee gazeed zaxiuulxii oroldolgo gargaahanь, s xom mingan t y x e r i g h e e dooşo bişe gazeed zaxigdaxa baigaa.

Derestein bulzamar.

Dyrben somon geegdee

Xoriin aimagai azalşad,1937 onoi exinhee abxaar 17 mingaad tyxerigei gazeed, zurnaalnuudii zaxiaa. Şine zilei gazeed, zurnaal zaxilgii: Ydiin, Ulaan parıizaan, Dunda Xudanai ba Şisaaniin somonoi soveeduud ton muugaar jabuulaa. Saaşaa ede somonoi soveeduud, gazeed zaxilgii şangadxan, 1937 onoi fevraalь nege xyrter gazeed zaxilgaa hainaar jabuulxa johotoi.

Dam-Zam.

Pyyşkinei o'ido beled

Jaruuniin aimagai Gyn xysed bişe dunda hurguu dergedexi literatuuriin kry goi yydxelgeer 1936 onoi kaabriiin 15-da Pyyşk oiji ugtuulhan ydeşe b Tereen deere tus hurgu literatuuriin hurgagşa n GOORBOVA Jeleena Al movna gegşe Pyyşkinei zoxiooloi jabadal tuxai el xebe.

Terenei hyyleer Sa Garmazab,Gyytkina V., Bo ko T., Zagoorova O., Fili va T., Zagoorova M., Ç niix D., Biikova ba Çere V. gegşed seezeldehen gyydee unşaba. Myn yde xoozoi klyyb soo Pyyş oiji ugtuulhan nomoi vi ka teegdee. Baha hurgu ger dotor „Pyyşkinei b literatuuriin kyrzoogiin emxidxegdee.

Gedna, mynөө yjede gunli deere Pyyşkinei erximeer x lexiin tylөө kyrs sonosxogdood, te sovxoozoi xydelmer şenei teed 200 tyxerigei sagnal toobo.

Z. Baldan

Eldeb honinu

Şono ol şorol

Ulaan-Onon Tugşanai s do ene zil şono jixe elb ne. Sag ygelze maladu da şonin oroxo ajuulii Ononoi aimagai organi nuud xeregseenegyi.

Biltarma jixe produukca

Zakaminin. Jongorboin n i „Ulaan tujaa“ geze k ene zil 80 ceentner aars 16 ceentner tsho abba.

Ene sugluulhan biltar xe produukcaa kolxoozni azalta ydeрte xubaaza

Erxim anguuşa

Xori. Şisaaniin somono ganooviçiin nerenzete k zoi geşvyn Nima Garmiin duu) gegşe yngerhen 19 do anguuriingaa tyseb garan proceent dyyrgehe gaa.

Nyxer Garmiin hyniiь xo zoingoo malii manaad, tenь agnuuriingaa azald badag jym.

Ene 1937 ondo nyx. Ga byri oloor angai araha b xexe zorilgo tabiaad a jabana.

S. Vasiili

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo D. ARDI

SONOSXOL

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaadmongol Moziin Komiteedei, BMASSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai O O R G A N

BURIAADMONGOLOI YNEN

GAZEED 1937 on soo yder byri GARXA

ŞAMDAZA ZAXIGTII

ZAXIXA YNEHЬ:12 hariin —15 tyxerig;
6 hariin— 7 tyxerig 50 myn.;
3 hariin— 3 tyxerig 75 myn.;
1 hariin— 1 tyxerig 25 myn.;

BYXELI ZILEER ZAXIGTII

Poоçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiin“ aimaguudai tahaguud zaxilii abdag.

Noomir gargagşa G DANZANAI Verstaalagşa S. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi. Ypolglavliit 95